

Prolog

Ti, kdo mě znají, budou nejspíš překvapení, že jsem jako dítě bývala pěkně upovídaná. Z doby, kdy mi byly dva roky, máme jedno domácí video, takové to staromódní bez zvuku a s vybledlými barvami – bílé nebe, moje červené tenisky v přízračně růžovém odstínu –, ale stejně je z něj poznat, jak moc jsem tehdy mluvila.

Provádím zrovna jakési krajinářské úpravy, po jednom sbírám kamínky z naší šterkové příjezdové cesty, každý zvlášť odnesu do velké plechové vany, hodím ho do ní a vydám se pro další. Pracuju pilně a dávám to okázale najevo. Pouším oči jako hvězda němého filmu. Zvedám čistý křemínek, obdivně ho ukazuju a pak si ho strčím do pusy a nacpu do tváře.

Objeví se máma a vytáhne ho. Potom poodstoupí, zmizí ze záběru, ale já něco neodbytně vysvětluju – poznáte to z mojí gestikulace – a ona se vrací a hází kamínek do vany. Celé to trvá asi pět minut a já ani na chvíli nepřestanu mluvit.

O několik let později nám máma četla starou pohádku, ve které jedné sestře (té starší) létaly z pusy žáby a hadi, když promluvila, zatímco té druhé (mladší) se u úst objevovaly květiny a drahokamy. Ty záběry z videa se mi v hlavě propojily s představou, že mi matka strčí ruku do pusy a vyloví odtamtud diamant.

Mívala jsem rozvrkočené vlásky, jako dítě jsem byla pěknější, až později jsem z toho trochu vyrostla, a na natáčení jsem byla parádně nastrojena. Jindy rozčepýřenou ofinu mi uhladili vodou a sepnuli na stranu třpytivou sponkou ve tvaru mašličky. Kdykoliv otočím hlavou, sponka se zaleskne na slunci. Dětskou ručkou se prohrabuju ve vaně naplněné oblázky. Tohle všechno, jako bych říkala, tohle všechno jednou bude moje.

Anebo něco úplně jiného. V tom filmu nehrají roli slova samotná. Rodiče si cenili jejich nesmírné hojnosti, toho nevyčerpatelného proudu.

Přesto občas nastaly situace, kdy bylo třeba mě zarazit. Když tě napadnou dvě věci, vyber si z nich tu lepší a řekni jen tu, udílela mi matka lekci ze zdvořilosti. Později tuto maximu poupravila na jednu ze tří. Otec mi chodíval každý večer do pokoje popřát dobrou noc a já mu jedním dechem pořád něco povídala a zoufale se ho snažila v pokoji pozdržet jen svým hlasem. Sledovala jsem jeho ruku na klíce, dveře se už už dovíraly. Ještě ti něco musím říct! Volala jsem na něj a dveře zůstaly pootevřené.

Ale začni uprostřed, odpovídal mi. Se světlem z chodby za zády z něj zbyl jen stín, a byl unavený, jak dospělí k večeru bývají. Světlo se odráželo o okno v mém pokoji jako šťastná hvězda, která mi může splnit přání.

Přeskoč začátek. Začni uprostřed.

Část první

„Bouře, která dula za mnou z mé minulosti,
se utišila.“

Franz Kafka: *Zpráva pro akademii*

Prostředek mého příběhu připadá na zimu roku 1996. Tou dobou se naše rodina scvrkla na sestavu, kterou ony staré záběry předznamenaly – já, matka a za kamerou neviditelný, leč zaručeně přítomný otec. V roce 1996 uběhlo už deset let od chvíle, kdy jsem se naposledy viděla s bratrem, a sedmnáct let ode dne, kdy zmizela moje sestra. Celý prostředek mého příběhu se točí kolem jejich nepřítomnosti, přestože byste to možná nepostřehli, kdybych vám to neprozradila. V roce 1996 občas uplynulo i několik dnů za sebou, kdy jsem si ani na jednoho z nich málem nevzpomněla.

1996. Přestupný rok. Rok krysy v elementu ohně. Clintona právě znovu zvolili prezidentem; celé to nakonec bude k pláči. Taliban ovládl Kábul. Bylo ukončeno obléhání Sarajeva. Charles se nedávno rozvedl s Dianou.

Po nebi nad námi prosvištěla kometa Hale-Bopp. V listopadu se poprvé vynořila tvrzení, že v závěsu za kometou je objekt o velikosti Saturnu. Superhvězdami roku se stali klonovaná ovce Dolly a elektronický šachový šampion, počítač Deep Blue. Objevily se důkazy o možnosti života na Marsu. Ten objekt velikosti Saturnu v ohonu komety Hale-Bopp možná byla mimozemská kosmická loď. V květnu 1997 spáchalo devětatřicet lidí sebevraždu, aby se tak údajně dostali na její palubu.

Jak obyčejně působím na pozadí všech těchto událostí! V roce 1996 mi bylo dvaadvacet a protloukala jsem se už pátým rokem na Kalifornské univerzitě v Davisu. Ve skutečnosti jsem ale byla teprve někde na pomezí třetího a čtvrtého ročníku a zatvrzele jsem ignorovala delikátní detaily týkající se kreditového systému, požadavků k závěrečným zkouškám a státnic, takže bylo jasné, že hned tak promovat nebudu. Jak s oblibou připomínal otec, moje vzdělání bylo výrazně širší než hlubší. To mi opakoval často.

Já ale neviděla žádný důvod, proč spěchat. Neměla jsem žádné zvláštní ambice, tedy kromě toho, že jsem chtěla být buď všeobecně oblíbená, nebo nenápadná a současně velice vlivná. Mezi těmito dvěma přáními jsem se dost zmítala. V podstatě na tom ale nezáleželo, protože žádný obor studia nevypadal, že by mohl jedno z toho bezpečně zaručit.

Rodiče, kteří mi tehdy ještě platili všechny výdaje, to rozčilovalo. Matka byla tou dobou rozčilená často. Tyhle stimulační dávky oprávněného rozhořčení pro ni byly něco nového. Úplně ji omlazovaly. Krátce předtím oznámila, že už dál odmítá dělat tlumočnici a prostřednici mezi mnou a otcem. Od té doby jsem se s ním bavila jen minimálně a nevzpomínám si, že by mi to kdy vadilo. Můj otec byl vysokoškolský profesor a pedant do morku kostí. Každá naše výměna názorů musela obsahovat ponaučení, to bylo zkrátka nevyhnutelné. Dodnes ve mně sokratovská metoda vyvolává nutkání někoho kousnout.

Toho roku přišel podzim prudce, jako když se rozrazí dveře. Jednou ráno jsem jela na kole do školy, když mi nad hlavou přeletělo obrovské hejno divokých hus. Neviděla jsem je – a vlastně jsem neviděla skoro nic –, ale slyšela jsem nad sebou jejich hlučné kejhání. Okolo mě se z polí stahovala mlha a halila mě tak, až se mi při šlapání do pedálů zdálo,

že prolétávám mraky. Mlhy v kalifornských mokřadových údolích se nepodobají žádným jiným mlhám, nejsou to roztroušené nebo poletující obláčky, ale nehybná hutná masa. Kdokoliv jiný by nejspíš uvědomoval, jak je nebezpečné hnát se v rychlosti světem, kde není vidět ani na krok. Jenže já mám – nebo jsem aspoň jako dítě měla – zvláštní sklon k rozpustilosti a nehodám, takže jsem si to užívala.

Cítila jsem, jak se o mě otírá mokřý vzduch. Snad jsem si dokonce připadala trošku stěhovavá, trošku divoká. To znamenalo, že si možná v knihovně malinko zafirtuju, když budu sedět vedle někoho přitažlivého, nebo se během vyučování zasním. Tehdy jsem si připadala divoká docela často. Ten pocit mě bavil, ale nikdy z toho nic nevzešlo.

V poledne jsem si v menze dala něco k snědku, tuším, že to byl grilovaný sýr. Řekněme, že to byl grilovaný sýr. Mívala jsem ve zvyku odkládat si učebnice na vedlejší židli. Pokud okolo procházel někdo zajímavý, mohla jsem je rychle dát stranou, ale zároveň dokázaly odradit ty, které jsem vedle sebe nechtěla. Ve dvaadvaceti jsem měla naprosto jalovou definici toho, co znamená být zajímavý, a sama jsem měla dost daleko k tomu, abych splnila svá vlastní měřítká.

U vedlejšího stolu seděl nějaký pár a hlas té dívky se postupně zvyšoval takovým tempem, že se mu od jisté chvíle zkrátka nedalo uniknout. „Tak ty potřebuješ víc prostoru, jo?“ pokřikovala. Měla na sobě krátké modré tričko a řetízek s křišťálovým přívěskem ve tvaru ryby. Rozcuchaný cop dlouhých tmavých vlasů jí spadal na záda. Vstala od stolu a jediným pohybem ruky z něj všechno smetla. Měla krásný biceps, pamatuju si, jak jsem si přála mít stejně pevné paže.

Nádobí se roztránilo o podlahu, mezi střepy se mísil rozlité kečup s kolou. V pozadí určitě hrála hudba, protože dnes vždycky hraje někde v pozadí hudba – celé naše životy jsou

ozvučené jako filmy (a všimněte si, že výběr skladeb je většínou až příliš ironicky výstižný, než aby to byla pouhá náhoda), ale po pravdě už si to přesně nevybavuju. Možná tam bylo slyšet jen líbezné ticho a prskání omastku na pánvích.

„Co tím do prdele myslíš?“ ptala se ta holka. „Neříkej mi laskavě, abych byla zticha. Prostě ti dávám víc prostoru.“ Vtom rozkymácela rovnou celý stůl a převrátila ho, až spadl na stranu. „Už je to lepší?“ Ještě hlasitěji pokračovala: „Mohli byste prosím všichni odejít z místnosti, aby měl můj drahý víc prostoru? Potřebuje sakra hodně prostoru.“ Mrštila židli na hromadu nádobí a kečupu. Další tříštivé zvuky a prchavý závan kávy.

My ostatní jsme stáli jako zkamenělí, s vidličkami u pusy nebo se lžícemi ponořenými do polévky – tak jako lidé, které zastihla erupce Vesuvu uprostřed hostiny.

„No tak, nech toho, kočičko,“ zkusil jednu namítnout její přítel, jenže ona toho evidentně nechat nehodlala a on už se neobtěžoval tím, že by jí to opakoval. Přesunula se k dalšímu stolu, na kterém ležel jen podnos se špinavým nádobím. Tam začala pečlivě rozbíjet všechno, co se rozbít dalo, a odhazovat všechno, co se dalo odhodit. Po podlaze se mi k noze dokutálela slánka.

Nějaký kluk vstal ze židle a trochu zadrhávane jí řekl, aby zklidnila hormon. Mrštila po něm lžící a ta se mu hlasitě odrazila o čelo. „Nemáš se paktovat se zmrđama,“ prohlásila. Její hlas zněl velice nezklidněně.

Zapotácel se a poulil oči. „Jsem v pohodě,“ ujišťoval celé osazenstvo jídelny, ale nepůsobil moc přesvědčivě. Potom překvapeně dodal: „Ty vole! Ona mě napadla.“

„Přesně tohle už nehodlám snášet,“ řekl její přítel. Byl to mohutný kluk s protáhlým, ostře řezaným obličejem, na sobě měl volné džíny a dlouhý kabát. Nos jako nůž. „Klidně si tu

vyváděj, jak chceš, a třeba to tady zdemoluj, ty psychopatická krávo. Ale napřed mi vrať klíče od bytu.“

Ohnala se další židlí, ta mi proletěla asi metr od hlavy (a to jsem dost shovívavá, ve skutečnosti se to zdálo mnohem blíž) a vrazila do mého stolu. Popadla jsem sklenici a talíř. Učebnice mi spadly s hlasitým plesknutím na zem. „Pojď si pro ně,“ řekla mu.

Ta výzva nad hromadou rozbitého nádobí mi najednou přišla legrační. Křečovitě jsem vyjekla smíchy, znělo to jako kachní kváknutí a všichni se na mě otočili. Přestala jsem se smát, protože na tom vlastně nic k smíchu nebylo, a všichni se zas obrátili zpátky. Přes prosklenou stěnu jsem viděla, že pár lidí na dvoře si povyku v jídelně všimlo a celé to sledovali. Jakási trojice, která právě přicházela na oběd, se zarazila ve dveřích.

„Nemysli si, že si netroufnu.“ Udělal několik kroků směrem k ní. Nabrala si plnou hrst kostkového cukru politého kečupem a začala je po něm házet.

„To by stačilo,“ reagoval. „Mezi náma je konec. Hodím ti ty tvoje krámy na chodbu a vyměním zámek.“ Když se otočil, vrhla po něm skleničkou. Škobrtnul, trochu zavrával, dotkl se místa, kam ho trefila, a podíval se, jestli nemá na prstech krev. „Ještě mi dlužíš prachy za benzín,“ řekl, aniž se ohlédl. „Pošli mi je poštou.“ A byl pryč.

Když za ním zaklaply dveře, následoval okamžik ticha. Potom se holka obrátila na nás ostatní: „Na co čumíte, sráči?“ Popadla jednu z židlí a nedalo se poznat, jestli ji má v úmyslu vrátit na místo, nebo s ní zase hodit. Podle mě to nevěděla ani ona sama.

Dorazil pracovník univerzitní ochranky. Opatrně se ke mně přiblížil, s rukou položenou na pouzdru s pistolí. Ke mně! Ke mně, která jsem stála nad převráceným stolem a židlí a držela jsem naprosto neškodnou sklenici mléka a stejně neškodný

talíř s nedojedenou polovinou sendviče s grilovaným sýrem. „Byla bys tak hodná a položila to?“ nabádal mě, „a na chvílku se posaď.“ Kam bych to měla položit? A kam bych si asi měla sednout? Nikde okolo nebylo kromě mě samotné vůbec nic ve vzpřímené poloze. „Můžeme si o tom popovídat. Mohla bys mi vysvětlit, co se tady stalo. Zatím z toho žádné potíže být nemusí.“

„Tahle to nebyla,“ řekla mu paní u výdeje jídla. Byla to statná, starší paní – asi čtyřicet nebo možná i víc – se znaménkem krásy nad rtem a žmolky oční linky v koutcích očí. Všichni děláte, jako by vám to tu patřilo, řekla mi kdysi, když jsem vrátila karbanátek s tím, že potřebuje ještě trochu propéct. Ale jen přijdete, a zase odejdete. A ani vás nenapadne, že já tady zůstávám.

„Tamta vysoká,“ řekla policistovi. Ukázala prstem, ale on byl tak soustředěný na mě a na to, co se chystám udělat, že to vůbec nevnímal. „Uklidni se,“ zopakoval laskavě a přátelsky. „Nemusí z toho být žádné potíže.“ Vydal se kupředu, prošel kolem té holky s copem i její židle. Přes jeho ramena jsem jí viděla do očí.

„Když člověk potřebuje, tak zrovna žádný policajt není na dohled,“ říkala mi. Usmála se moc příjemným úsměvem. Měla velké bílé zuby. „Není pokoje pro ničemy.“ Zvedla židli nad hlavu. „A pro tebe tu není žádný krmení.“ Mrštila jí směrem ke dveřím, na opačnou stranu ode mě a policajta.

„Když se policista otočil, co se děje, upustila jsem svůj talíř a vidličku. Vážně jsem nechtěla. Prsty na levé ruce se mi prostě zničehonic samy uvolnily. Hluk obrátil jeho pozornost zpátky ke mně.“

Pořád jsem v druhé ruce držela sklenku plnou mléka. Trochu jsem ji nadzvedla, vypadalo to skoro, jako bych vyzývala k přípitku. „Nedělej to,“ obořil se na mě mnohem nevlídně-

ším tónem. „Nebudu tu ze sebe dělat blbce. Sakra, se mnou si hrát nebudeš.“

A vtom sklenice spadla na podlahu. Rozbila se a mléko mi vystříklo až na botu a na ponožku. Ale neupustila jsem ji. Třískla jsem s ní o zem veškerou svou silou.